

JESTEŚ PŁATNIKIEM SKŁADEK?



**Kiedy będziesz zwolniony
z obowiązku składania
dokumentów rozliczeniowych?**



ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Spis treści

| | |
|---|----------|
| Kiedy będziesz zwolniony z obowiązku składania co miesiąc dokumentów rozliczeniowych? | 1 |
| Czy musisz nas informować, że chcesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych? | 5 |
| Kiedy musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe, jeśli jesteś osobą dobrowolnie zgłoszoną do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych? | 5 |
| Co zrobić, kiedy wznawiasz prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej po okresie zawieszenia? | 6 |
| Gdzie sprawdzić, czy utworzyliśmy Twoją deklarację rozliczeniową? | 7 |
| Podstawa prawna | 7 |

Kiedy będziesz zwolniony z obowiązku składania co miesiąc dokumentów rozliczeniowych?

Będziesz zwolniony z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych, gdy:

- ➔ prowadzisz pozarolniczą działalność i opłacasz składki wyłącznie za siebie i/lub za osoby współpracujące; za poprzedni miesiąc kalendarzowy złożyłeś dokumenty rozliczeniowe z rozliczeniem składek za cały miesiąc; wykazana w nich podstawa wymiaru składek nie jest niższa od minimalnej podstawy ich wymiaru, która Cię obowiązuje, czyli:
 - ➔ 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, które przyjmujemy do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na dany rok kalendarzowy,
 - ➔ 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia przez okres pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia, w którym zacząłeś prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą;
- ➔ prowadzisz pozarolniczą działalność i opłacasz składki wyłącznie za siebie i/lub za osobę współpracującą; za poprzedni miesiąc kalendarzowy złożyłeś dokumenty rozliczeniowe z kodem tytułu ubezpieczenia 05 80 xx i/lub 05 81 xx (osoba prowadząca pozarolniczą działalność, któ-

rej zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego, i/lub osoba współpracująca z taką osobą), z rozliczeniem składek za cały miesiąc; wykazujesz składkę zdrowotną równą 0; zwolnienie będzie obowiązywało w okresie, w którym będziesz prowadzić pozarolniczą działalność lub współpracować przy jej prowadzeniu i jednocześnie będziesz pobierać zasiłek macierzyński, który nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego;

P R Z Y K Ł A D Prowadzisz pozarolniczą działalność i nabyłeś z tego tytułu prawo do zasiłku macierzyńskiego. W związku z tym, że Twój zasiłek macierzyński nie przekroczył kwoty świadczenia rodzicielskiego, zgłosiłeś się od 1 kwietnia 2018 r. do ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu 05 80 xx. Złożyłeś deklarację rozliczeniową za kwiecień 2018 r., w której wykazałeś składkę zdrowotną równą 0. W takiej sytuacji na podstawie deklaracji za kwiecień 2018 r. utworzymy deklarację za maj 2018 r.

- ➔ jesteś duchownym i opłacasz składki wyłącznie za siebie (kod tytułu ubezpieczenia 10 10 xx i 10 20 xx); w ostatniej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowałeś minimalną podstawę wymiaru składek, czyli:
 - ➔ na ubezpieczenia społeczne:
 - kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę lub
 - kwotę niższą od minimalnego wynagrodzenia za pracę, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia a podstawą wymiaru składek z równoległego ubezpieczenia z tytułu pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby,
 - ➔ na ubezpieczenie zdrowotne:
 - kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę

lub

- kwotę niższą od minimalnego wynagrodzenia za pracę, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia a podstawą wymiaru z równoległego ubezpieczenia z tytułu pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby

albo

- kwotę specjalnego zasiłku opiekuńczego;

W A Ż N E Zwolnienie z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych dotyczy również miesięcy, w których zmienia się wysokość minimalnej podstawy wymiaru składek.

- ➔ zatrudniasz wyłącznie nianię (na podstawie umowy uaktywniającej, kod tytułu ubezpieczenia 04 30 xx); w ostatnim złożonym za pełny miesiąc komplecie dokumentów rozliczeniowych, które były oznaczone identyfikatorem z zakresu 40–49, wykazałeś podstawę wymiaru składek nie wyższą niż 50% minimalnego wynagrodzenia (jeśli zawarłeś z nianią umowę uaktywniającą po 1 stycznia 2018 r.) lub nie wyższą niż minimalne wynagrodzenie (jeśli zawarłeś z nianią umowę uaktywniającą przed 1 stycznia 2018 r.);
- ➔ zgłosiłeś się dobrowolnie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych i opłacasz składki tylko za siebie; w ostatnio złożonej deklaracji rozliczeniowej zadeklarowałeś do podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia kwotę nie niższą niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę (kod tytułu ubezpieczenia 19 00 xx); jeżeli przystąpiłeś do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, możesz nie składać dokumentów rozliczeniowych za kolejny miesiąc kalendarzowy także wtedy, gdy zmiana w stosunku do miesiąca poprzedniego wynika wyłącznie ze zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę;

W A Ż N E Gdy podlegasz dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a także przystąpiłeś do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, za każdy miesiąc powinieneś złożyć dwie deklaracje rozliczeniowe (w polach X.01 wskazujesz odpowiednie kody tytułów ubezpieczenia):

- pierwszą, oznaczoną w polu I.02 identyfikatorem z zakresu 01–39, w której wykazujesz podstawę wymiaru oraz rozliczone składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- drugą, oznaczoną w polu I.02 identyfikatorem z zakresu 40–49, w której wykazujesz podstawę wymiaru i rozliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Jeśli złożyłeś deklarację z rozliczeniem składek na dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe, oznaczoną identyfikatorem z zakresu 01–39, to utworzymy deklaracje za kolejne miesiące. Drugą deklarację – z rozliczeniem składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, oznaczoną identyfikatorem z zakresu 40–49 – w dalszym ciągu musisz przekazywać do nas co miesiąc.

- ➔ prowadzisz pozarolniczą działalność i musisz opłacać składki na ubezpieczenie zdrowotne z więcej niż jednego źródła przychodu (gdy minimalna podstawa wymiaru składek na to ubezpieczenie jest wielokrotnością kwoty stanowiącej 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, wraz z wypłatami z zysku); nie musisz składać dokumentów rozliczeniowych za miesiące, w których zmienia się minimalna podstawa wymiaru składek na to ubezpieczenie, pod warunkiem że nie zmienia się również liczba źródeł przychodu.

Czy musisz nas informować, że chcesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych?

Nie musisz nas informować, że chcesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku składania dokumentów rozliczeniowych. Przysługuje Ci ono z mocy prawa, jeśli dokumenty rozliczeniowe, które przekazałeś za poprzedni pełny miesiąc, były wypełnione poprawnie.

Kiedy musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe, jeśli jesteś osobą dobrowolnie zgłoszoną do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych?

Zawsze gdy nie opłaciłeś składek w terminie lub opłaciłeś je w niepełnej wysokości, musisz złożyć dokumenty rozliczeniowe. Od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłaciłeś składki, przestajesz być objęty ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.

Jeśli znalazłeś się w takiej sytuacji, powinieneś wystąpić do nas z wnioskiem o zgodę na opłacenie składek po terminie na dobrowolne ubezpieczenia za ten miesiąc. Jeśli wydamy zgodę, złóż:

- ➔ deklarację rozliczeniową za miesiąc, za który opłaciłeś składki po terminie
- oraz
- ➔ deklarację rozliczeniową za kolejny pełny miesiąc, za który musisz rozliczyć i opłacić składki.

WAŻNE Składki za ten i każdy następny miesiąc powinieneś opłacić w terminie i w odpowiedniej wysokości.

P R Z Y K Ł A D Opłacasz składki na swoje dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe. 16 kwietnia 2018 r. przekazałeś do nas deklarację rozliczeniową ZUS DRA za marzec 2018 r. (oznaczoną identyfikatorem 01). W tym dniu opłaciłeś także należne składki, mimo że powinienś to zrobić do 10 kwietnia 2018 r. W związku z tym nie tylko ustały dobrowolne ubezpieczenia, którymi byłeś objęty, lecz także utraciłeś prawo do tego, by nie składać deklaracji rozliczeniowej za kwiecień 2018 r. W tej sytuacji możesz wystąpić do nas z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek za marzec 2018 r. Jeśli rozpatrzymy wniosek pozytywnie, powinienś dopłacić różnicę wraz z odsetkami za zwłokę. Powinieneś też złożyć deklarację rozliczeniową za kwiecień 2018 r. i opłacić należne za ten miesiąc składki do 10 maja 2018 r. Kiedy spełnisz te warunki, na podstawie deklaracji za kwiecień 2018 r. utworzymy deklarację za maj 2018 r.

Co zrobić, kiedy wznawiasz prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej po okresie zawieszenia?

Jeśli wznowiłeś działalność gospodarczą:

- ➔ od 1 dnia danego miesiąca – musisz złożyć za ten miesiąc deklarację rozliczeniową ZUS DRA,
- ➔ w trakcie miesiąca – musisz złożyć deklarację rozliczeniową ZUS DRA za ten miesiąc (z pomniejszonymi proporcjonalnie składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz pełną kwotą składek na ubezpieczenie zdrowotne) oraz kolejną deklarację za następny pełny miesiąc prowadzenia działalności.

Dopiero na podstawie tak złożonych dokumentów będziemy mogli sporządzać za Ciebie dokumenty rozliczeniowe za następne miesiące.

WAŻNE Jeśli wykreślasz lub zawieszasz działalność w trakcie miesiąca, jako płatnik składek złóż za ten miesiąc deklarację rozliczeniową ZUS DRA. Jeśli wykreślasz lub zawieszasz działalność od pierwszego dnia następnego miesiąca, jesteś zwolniony ze składania ZUS DRA. Sporządzimy za Ciebie dokumenty rozliczeniowe za ostatni miesiąc prowadzonej działalności.

Gdzie sprawdzić, czy utworzyliśmy Twoją deklarację rozliczeniową?

Nie zawiadomimy Cię o tym, że utworzyliśmy dokumenty rozliczeniowe. Żeby sprawdzić, czy dokumenty zostały poprawnie wygenerowane, załóż się bezpłatnie na Platformie Usług Elektronicznych (<http://www.zus.pl>).

Podstawa prawna

- ➔ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.),
- ➔ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1938, z późn. zm.),
- ➔ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2009 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych

raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatników, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2016 r. poz. 222, z późn. zm.).

Ulotka ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

Warszawa, kwiecień 2018 r.

www.zus.pl – Twój przewodnik po ubezpieczeniach społecznych

Na naszej **stronie internetowej** skorzystasz z aktualnych informacji z zakresu ubezpieczeń społecznych.

W dziale „**Biblioteka ZUS**” znajdziesz również wiele **przydatnych publikacji z zakresu ubezpieczeń społecznych**:

- ulotki,
- poradniki,
- informatory,
- książki,
- kwartalnik naukowy „Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka”.

W dziale „**O ZUS**” zamieszczamy także **kalendariusz bezpłatnych szkoleń** organizowanych przez nas dla płatników składek: www.zus.pl/o-zus/kalendarium.

Platforma Usług Elektronicznych: www.zus.pl

PUE to nowoczesna i wygodna forma kontaktu z ZUS, dzięki której zrealizujesz większość spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi bez wychodzenia z domu – przez internet. W ten sposób możesz sprawdzić swoje dane zapisane na indywidualnym koncie w ZUS, przysłać dokumenty, śledzić stan swoich spraw, a także rezerwować wizyty w naszej placówce



ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

ul. Szamocka 3, 5
01-748 Warszawa

- Platforma Usług Elektronicznych: www.zus.pl
- Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:
 - **22 560 16 00*** dla tel. komórkowych i stacjonarnych
 - * koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym
 - Skype: [zus_centrum_obslugi_tel](https://www.zus.pl)
 - e-mail: cot@zus.pl

www.zus.pl